

ORGANIZAČNÝ PORIADOK DEJEPISNEJ OLYMPIÁDY

Organizačný poriadok Dejepisnej olympiády je vypracovaný na základe Smernice Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR č. 13/2009-R z 25. augusta 2009 o organizovaní, riadení a finančnom zabezpečení súťaží žiakov škôl.

Čl. 1

Charakteristika, poslanie a riadenie súťaže

Charakteristika Dejepisnej olympiády

1. Dejepisná olympiáda (ďalej len „DO“) je dobrovoľnou predmetovou súťažou jednotlivcov a priamo súvisí s výchovno-vzdelávacím procesom na školách. Určená je žiakom 6. až 9. ročníka základných škôl, 1. až 8. ročníka osemročných gymnázií a 1. až 4. ročníka stredných škôl.
2. Súťaž sa usporadúva každoročne a člení sa podľa kategórií a súťažných kôl.
3. Odborným garantom súťaže je Historický ústav Slovenskej akadémie vied.

Poslanie DO

1. Prehľbovať, rozširovať a upevňovať vedomosti z dejín.
2. Podporovať nové formy tvorivej práce žiakov pri poznávaní dejín.
3. Prispievať k vyhľadávaniu talentovaných žiakov s hlbším záujmom o dejiny.
4. Spopularizovať históriu medzi žiakmi, aby sa stala súčasťou podobných foriem súťaženia.
5. Vzbudzovať záujem a pestovať u žiakov kladný vzťah k histórii s dôrazom na dejiny Slovenska.
6. Prispievať k účelnému využívaniu voľného času žiakov.
7. Umožniť učiteľom spätne využívať poznatky získané na súťaži pre skvalitnenie výchovno-vzdelávacieho procesu.

Riadenie DO

1. Vyhlasovateľom DO je Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“).
2. DO po odbornej a obsahovej stránke riadi Slovenská komisia DO (ďalej len „SK DO“), príslušné krajské a obvodné komisie. Úlohou týchto komisií je riadiť jednotlivé kolá súťaže v súlade s týmto organizačným poriadkom a metodicko-organizačnými pokynmi pre príslušný ročník DO.
3. SK DO po odbornej a obsahovej stránke riadi priebeh celoštátneho kola DO. Návrh na vymenovanie predsedu SK DO podáva Historický ústav Slovenskej akadémie vied ministerstvu. Predsedu a členov SK DO vymenuje minister školstva. SK DO je zložená z predsedu, podpredsedu pre základné školy a osemročné gymnáziá, tajomníka, krajských predsedov DO a vedúcich autorských kolektívov DO. V prípade potreby je možné komisiu doplniť o členov z radov učiteľov dejepisu na vysokých školách, stredných školách a základných školách a

zástupcov vedecko-výskumných inštitúcií, prípadne zástupcov metodických centier. Táto komisia zabezpečuje:

- odbornú a obsahovú náplň jednotlivých kôl DO,
- riadenie a usmerňovanie činnosti obvodných a krajských komisií DO,
- vydávanie metodických, študijných a odborných materiálov,
- návrhy termínov konania jednotlivých kôl DO,
- vyhodnotenie výsledkov celoštátneho kola.

Predseda SK DO zhodnotí priebeh a úroveň celoštátneho kola a celého ročníka a zašle hodnotiacu správu ministerstvu a IUVENTE.

4. Krajská komisia DO po odbornej a obsahovej stránke riadi priebeh krajského kola DO. Predsedu a členov krajskej komisie vymenúva krajský školský úrad (ďalej len „KŠÚ“). Táto komisia zabezpečuje:

- odbornú a obsahovú garanciu krajského kola DO v spolupráci s KŠÚ,
- riadenie a usmerňovanie činnosti obvodných komisií DO,
- vyhodnotenie výsledkov krajského kola.

Predseda krajskej komisie DO zhodnotí priebeh a úroveň krajského kola a zašle hodnotiacu správu predsedovi SK DO najneskôr týždeň po skončení súťaže.

5. Obvodná komisia DO po odbornej a obsahovej stránke riadi priebeh obvodného kola DO. Predsedu a členov obvodnej komisie vymenúva KŠÚ. Táto komisia zabezpečuje:

- organizáciu obvodného kola DO v spolupráci s riaditeľstvami škôl, centrami voľného času a KŠÚ,
- usmerňovanie činnosti učiteľov poverených riadením a organizáciou olympiády,
- vyhodnotenie výsledkov obvodného kola.

Obvodná komisia DO zhodnotí priebeh a úroveň obvodného kola a zašle hodnotiacu správu predsedovi krajskej komisie DO najneskôr týždeň po ukončení súťaže.

6. Školská komisia DO po odbornej, obsahovej a organizačnej stránke riadi priebeh školského kola DO. Predsedu a členov školskej komisie vymenúva riaditeľ školy. Táto komisia zabezpečuje:

- organizáciu školského kola DO,
- vyhodnotenie výsledkov školského kola.

Predseda školskej komisie DO vyhodnotí priebeh a úroveň školského kola a hodnotiacu správu zašle predsedovi obvodnej komisie DO (kategórie C, D, E, F) a predsedovi krajskej komisie DO (kategórie A a B) najneskôr týždeň po ukončení súťaže.

Čl. 2

Štruktúra súťaže, počet kôl, počet a charakteristika kategórií

1. DO je predmetová postupová súťaž jednotlivcov organizovaná v týchto kategóriách:

a) v stredných školách:

kategória A – pre žiakov, ktorí napíšu samostatnú prácu na ľubovoľnú tému z regionálnej histórie;

kategória B – pre žiakov, ktorí napíšu samostatnú prácu na tému každoročne určenú SK DO;

b) v základných školách a na prvom stupni osemročných gymnázií:

- kategória C pre žiakov 9. ročníka základných škôl a 4. ročníka osemročných gymnázií;
 - kategória D pre žiakov 8. ročníka základných škôl a 3. ročníka osemročných gymnázií;
 - kategória E pre žiakov 7. ročníka základných škôl a 2. ročníka osemročných gymnázií;
 - kategória F pre žiakov 6. ročníka základných škôl a 1. ročníka osemročných gymnázií.
2. V kategóriách A a B sa súťaží v troch kolách (školské, krajské, celoštátne). Vo všetkých kolách sa súťaží písomnou a ústnou formou (vypracovaním testových úloh a obhajobou vypracovanej samostatnej písomnej práce).
 3. V kategóriách C, D sa súťaží v štyroch kolách (školské, obvodné, krajské, celoštátne), v kategórii E v troch kolách (školské, obvodné, krajské) a v kategórii F v dvoch kolách (školské, obvodné). V kategóriách C, D, E, F sa súťaží iba písomnou formou (vypracovaním testových úloh).

Čl. 3

Odborné a organizačné zabezpečenie súťaže

1. Odbornú stránku súťaže zabezpečujú príslušné odborné komisie DO (školská, obvodná, krajská, celoštátna).
2. Celoštátne kolo organizačne zabezpečuje organizácia poverená ministerstvom – IUVENTA.
3. Organizovaním obvodného a krajského kola DO poveruje príslušný KŠÚ školu, školské zariadenie alebo inú organizáciu.
4. Školské kolá DO organizačne zabezpečujú školské komisie dejepisu.

Čl. 4

Hodnotenie vedomostí žiakov porotami

1. V kategóriách C, D, E, F:
 - a) DO prebieha formou riešenia didaktických testov.
 - b) Pri testovej časti má vyriešený celý test hodnotu 100 bodov. Každá čiastková správna odpoveď má hodnotu jedného bodu. Časový limit pre vyriešenie úloh testu je maximálne 100 minút.
 - c) V školskom, v obvodnom a v krajskom kole tvoria test úlohy z príslušného učiva (40 b), úlohy z vybraného monotematického celku (50 b) a úlohy z regionálnej histórie (10 b). O úlohách z regionálnej histórie rozhoduje školská, obvodná a krajská odborná komisia DO. V celoštátnom kole test tvoria úlohy z príslušného učiva (50 b) a úlohy z vybraného monotematického celku (50 b).
2. V kategóriách A, B:
 - a) DO prebieha formou riešenia didaktických testov a formou samostatných písomných prác a ich obhajoby.
 - b) Celý test má hodnotu 50 bodov a obsahuje 20 úloh. Časový limit pre vyriešenie úloh testu je maximálne 60 minút.
 - c) Samostatná písomná práca sa hodnotí maximálne 50 bodmi. Za písomnú prácu môže súťažiaci získať maximálne 5 bodov, za obhajobu 20 bodov a za prácu ako celok 25 bodov. Dĺžka obhajoby práce súťažiacim je 10 minút.

3. Úspešným riešiteľom DO v jednotlivých kolách a kategóriách sa stáva súťažiaci, ktorý dosiahne minimálne 60 bodov.
4. Súťažiaci sa so znením testových úloh oboznámia bezprostredne pred vlastným riešením. Dovtedy sú testy utajené pre zabezpečenie regularnosti súťaže.
5. Odborná porota (hodnotiaca komisia) vo všetkých kolách opraví vypracované súťažné úlohy žiakov, zhodnotí výsledky a na základe výsledkov určí ich konečné poradie. Každú testovú úlohu hodnotia aspoň dvaja členovia odbornej poroty. Odbornú porotu hodnotiacu samostatné písomné práce a ich obhajoby tvoria 3 členovia. V sporných prípadoch rozhoduje predseda príslušnej odbornej komisie.

Čl. 5 **Organizátor súťaže**

Organizátorom DO na celoštátnej úrovni je IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže, Búdkova 2, 811 04 Bratislava 1, tel.: 02/592 96 200, fax: 02/592 96 123, iuventa@iuventa.sk, www.iuventa.sk, www.olympiady.sk.

Čl. 6 **Podmienky účasti žiakov v súťaži a postupový kľúč**

1. V kategóriách A a B:
 - a) Školského kola sa zúčastňujú všetci záujemcovia všetkých ročníkov stredných škôl a gymnázií, 5. až 8. ročníka osemročných gymnázií. Do krajského kola postupujú na základe rozhodnutia školskej komisie všetci žiaci, ktorí splnia predpísané podmienky postupu (vypracovanie a obhajoba samostatnej písomnej práce, vypracovanie testových úloh). Z krajského do celoštátneho kola postupujú prví dvaja súťažiaci z kategórií A a B. Postupujúci musia byť zároveň úspešnými riešiteľmi v jednotlivých kolách.
 - b) Vypracovanie testov pre školské kolá zabezpečia školské komisie DO. Testy pre krajské a celoštátne kolo pre obidve kategórie zabezpečí SK DO.
 - c) Zadané úlohy majú overiť vedomosti žiakov v zmysle platných učebných osnov dejepisu na gymnáziách a na stredných školách, kde sa dejepis vyučuje.
2. V kategóriách C, D, E a F:
 - a) Školského kola sa zúčastňujú všetci záujemcovia zo 6. až 9. ročníka základných škôl a z 1. až 4. ročníka osemročných gymnázií. Do obvodného kola postupujú prví dvaja žiaci z každej školy a z každej kategórie. Z obvodného do krajského kola postupujú prví dvaja súťažiaci z kategórií C, D, E. Z krajského do celoštátneho kola postupujú prví súťažiaci z kategórií C, D. Postupujúci musia byť zároveň úspešnými riešiteľmi v jednotlivých kolách.
 - b) Vypracovanie testov pre školské kolá zabezpečia školské komisie DO. Testy pre obvodné, krajské a celoštátne kolo pre všetky kategórie zabezpečí SK DO.
 - c) Zadané úlohy majú overiť vedomosti žiakov v zmysle platných učebných osnov dejepisu na základných školách (6. až 9. ročník) a na prvom stupni osemročného gymnázia (1. až 4. ročník). Testy pre vyššie ročníky môžu obsahovať zadania úloh z učív predchádzajúcich ročníkov. Súčasťou testov sú zadania z vybraného monotematického celku nad rámec učebných osnov, ktorý pre každý rok stanoví SK DO.

3. K vybranému monotematickému celku komisia odporučí žiakom študijnú literatúru primeranú pre jednotlivé vekové kategórie žiakov.

Čl. 7

Práva a povinnosti súťažiacich

1. Účasť žiakov v súťaži je dobrovoľná.
2. Súťažiaci majú právo byť včas a v dostatočnom rozsahu informovaní o organizovaní súťaže a o podmienkach účasti v nej. Majú právo byť vopred oboznámení s kritériami hodnotenia a po absolvovaní súťaže dostať informácie o výsledkoch.
3. Súťažiaci sa môžu zúčastniť DO, ak splnia podmienky uvedené v tomto organizačnom poriadku. Sú povinní dostaviť sa v stanovený deň a hodinu na riešenie úloh a zotrvať na súťaži až do jej skončenia, rešpektovať rozhodnutia hodnotiacich a odborných komisií, súťažiť čestne v zmysle zásad súťaže.
4. Súťažiaci sa so znením testových úloh oboznámia bezprostredne pred vlastným riešením. Dovtedy sú testy utajené pre zabezpečenie regulárnosti súťaže.
5. Hodnotiacia komisia (porota) vo všetkých kolách opraví vypracované súťažné úlohy žiakov, v kategóriách A a B tiež vyhodnotí práce a obhajoby prác žiakov a na základe výsledkov určí ich konečné poradie. Každú súťažnú úlohu hodnotia aspoň dvaja členovia komisie. V sporných prípadoch rozhoduje predseda komisie.
6. Protest proti výsledkom a priebehu súťaže je možné podať písomne predsedovi príslušnej komisie (školskej, obvodnej, krajskej, celoštátnej), do 1 týždňa po skončení kola.
7. Opravené testy súťažiacich uschovávajú odborné komisie DO, ktoré realizovali príslušné kolo súťaže 1 rok.

Čl. 8

Bezpečnosť a ochrana zdravia účastníkov súťaže

1. Pri organizovaní všetkých kôl DO musia organizátori dôsledne dodržiavať bezpečnostné a hygienické zásady platné pri práci s deťmi a mládežou.
2. Za bezpečnosť a hygienu počas jednotlivých kôl zodpovedá:
 - a) v školskom kole riaditeľ a školská odborná komisia DO,
 - b) vo vyšších kolách organizátor.

Čl. 9

Odborná príprava žiakov na domáce súťaže

Žiaci sa pripravujú na domáce kolá DO samostatne, pričom môžu využívať odborné vedenie a konzultácie učiteľov alebo iných odborníkov.

Čl. 10
Spôsob schvaľovania a čerpania rozpočtu súťaže

1. Školské kolá DO sú zabezpečované z rozpočtov škôl.
2. Obvodné a krajské kolá sú zabezpečované z rozpočtov príslušných krajských školských úradov.
3. Rozpočet na zabezpečenie tvorby úloh a riešení pre všetky kolá DO je pridelovaný IUVENTE na kalendárny rok ministerstvom. SK DO predkladá každoročne návrh na čerpanie rozpočtu, ktorý je schválený všetkými jej členmi. IUVENTA zabezpečí na základe požiadaviek Ministerstva školstva SR klasifikáciu výdavkov a ich čerpanie v súlade s požiadavkami štátneho rozpočtu. Finančné prostriedky sú použité výhradne na zabezpečenie tých aktivít, ktoré vyplývajú z tohto Organizačného poriadku DO.
4. Nad rámec finančných prostriedkov, pridelených ministerstvom, sa na finančnom zabezpečení súťaží môžu podieľať aj spolupracujúce organizácie a sponzori.

Čl. 11
Účinnosť a registrácia organizačného poriadku

1. Ruší so Organizačný poriadok DO, ktorý bol registrovaný na ministerstve pod číslom: CD-2008-11674/25173-1:911 s účinnosťou od 1. septembra 2008.
2. Tento organizačný poriadok je registrovaný na Ministerstve školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky pod číslom: 2010-10404/30483:4-913 a nadobúda účinnosť od 1. septembra 2010.

PhDr. Ľubica Kázmerová, CSc.
predsedníčka Slovenskej komisie Dejepisnej olympiády